

Förverkliga kultursamhället!

Vi vill att så många som möjligt ska ta del av så mycket kultur som möjligt. Vi vill ha ett brett, mångfacetterat, nyskapande och kvalitativt kulturutbud. Vi vill att jobb och trygghet skapas inom kultursektorn. Vi vill att det förs en politik med tydligt fokus på kulturskaparnas villkor, den konstnärliga friheten, kulturen på nätet och kulturens finansiering.

Vi vill...

KLYS ●●●●

VI
VILL

Att den kulturella infrastrukturen för professionella kulturskapare byggs ut, i syfte att främja konstnärligt skapande och öka människors delaktighet i konsten och kulturen.

VI
VILL

Att moderniserade trygghets- och skattesystem anpassas till konstnärlig verksamhet. Att kompetensnivån och medvetandet kring kulturskapares villkor höjs hos myndigheter och offentliga organ.

VI
VILL

Att avtalsställningen för kulturskapare stärks. Att deras organisationer ges lagstadgad rätt att förhandla kollektivt om upphovsrätt inom sina respektive konstområden.

VI
VILL

Att den kulturella infrastrukturen kvalitetssäkras långsiktigt. Att professionella kulturskapares delaktighet i samverkansmodellen säkras. Att det tas ett tydligt offentligt ansvar med ett rejält ekonomiskt tillskott.

VI
VILL

Att den konstnärliga friheten försvaras, högt och tydligt, genom främjandet av en stark yttrandefrihet. Att principen om armlängds avstånd tillämpas, inom alla konstområden på nationell, regional och lokal nivå i såväl offentlig som privat anslagsgivning.

VI
VILL

Att kulturpolitiska strategier på nätet utvecklas. Att legala, digitala tjänster som erbjuder mångfald, bredd och kvalitet främjas.

VI
VILL

Att den offentliga kulturbudgeten kraftigt utökas. Att ett moderniserat system för anslag garanterar att kulturen inte halkar efter kostnads- och löneutvecklingen i samhället.

Morgondagens kulturarv

Detta manifest är en kortversion av våra visioner och budskap. Visioner om en framtida kultur- och konstnärlig politik som sätter det konstnärliga skapandet i centrum.

Utgångspunkten är kulturens fundamentala roll i ett demokratiskt samhälle, och dess växande betydelse för den sociala och ekonomiska utvecklingen. Grunden är medborgarnas delaktighet och allas rätt att omfattas av och ha tillgång till kultur som präglas av bredd, mångfald, kvalitet och tillgänglighet. En sådan kultur förutsätter goda villkor för de konstnärligt yrkesverksamma.

Genom att förverkliga våra åtgärdsförslag för delaktighet, jobb och trygghet i kulturen garanteras ett kultursamhälle för alla. Ett kultursamhälle där ansvar tas för det fria konstnärliga skapandet idag – morgondagens kulturarv.

Kulturskaparnas villkor

Ett sprudlande, självständigt och mångfacetterat kultursamhälle för alla förutsätter att konstnärligt yrkesverksamma har goda villkor. För att skapa trygghet och sysselsättning för yrkesverksamma kulturskapare, samt ökad delaktighet för medborgarna krävs rejäla kultur- och konstnärliga satsningar.

- Den kulturella infrastrukturen för professionella kulturskapare måste stödjas genom anpassade trygghets- och skattesystem.
- Upphovsrätten måste utvecklas så att den enskilde kulturskaparen bättre kan tillgodogöra sig resultatet av sitt eget arbete. Upphovsmannens och den utövande konstnärns ställning som avtalslutande part måste stärkas.
- Den kulturella infrastrukturen måste byggas ut i syfte att värna barns och ungas rätt till kultur – särskilt professionell sådan – både utanför och inom skolsystemet.

Konstnärlig frihet

En vidsträckt yttrandefrihet är av yttersta vikt för att ett starkt, självständigt och dynamiskt kultursamhälle ska kunna utvecklas.

- Den konstnärliga friheten måste upprätthållas, och det ska göras genom en stark yttrandefrihet för all konstnärlig verksamhet.
- Kulturens roll som en dynamisk, utmanande och obunden kraft i samhället ska aktivt främjas. Denna kulturpolitiska målsättning måste också få bättre genomslag i den praktiska verkligheten.
- Principen om armlängds avstånd, den princip som innebär att politiker ska besluta om *storleken* på anslagen för konstnärlig verksamhet men inte ha inflytande över *hur de fördelas* måste upprätthållas inom alla konstområden. Principen måste upprätthållas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Kulturen på nätet

Även nätet måste utvecklas till ett blomstrande kultursamhälle och kunna erbjuda bredd, mångfald och kvalitet till så många som möjligt. Därför behöver följande åtgärder vidtas:

- Kulturpolitiska strategier måste byggas upp och utvecklas även för nätet.
- Affärsmodeller och legala tjänster som tillgängliggör konst och kultur präglad av mångfald, bredd och kvalitet måste främjas.
- En bättre balans på den upphovsrättsliga avtalsmarknaden måste skapas. Stärk därför den enskilde kulturskaparens ställning när denne ska träffa avtal.

Kulturens finansiering

Konst och kultur ökar hela tiden i betydelse för samhället och måste få större utrymme. Kulturpolitiken måste därför tilldelas mer ekonomiska resurser. Eftersom kulturen spelar en allt större roll i den ekonomiska utvecklingen bör vinsterna av denna utveckling i ökad utsträckning komma både kultursektorn och kulturskaparna till del. Det är därför nödvändigt att tillskjuta ytterligare offentliga medel till kulturen, inte minst för att garantera att de kulturpolitiska målen uppnås. Det finansiella behovet på kulturområdet är trängande.

I stället för att dra sig tillbaka och lämna över delar av ansvaret för kulturpolitiken på andra politikområden och på näringsliv, regioner och privata donationer menar vi att det offentliga måste kliva fram och ta ansvar.

- Det offentliga – på statlig, regional och kommunal nivå – måste ta sitt ansvar som kulturens viktigaste resursgivare. Den offentliga kulturbudgeten måste ökas, däribland en kraftig ökning av anslagen till det fria kulturlivet och till kulturinstitutionerna.

- Ett moderniserat system för anslagsuppräkning måste införas som garanterar att kulturen inte halkar efter kostnads- och löneutvecklingen i samhället.

- Omfördelningen av det kulturpolitiska ansvaret till den regionala nivån måste också innebära utvecklande av, och ekonomiska satsningar på, regional konstnärlig politik inriktad mot kulturskaparnas villkor.

Manifest 2014

KLYS

Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd är en politiskt obunden, ideell organisation. Genom våra 15 medlemsorganisationer utgör vi en samlad röst för ca 30 000 yrkesverksamma kulturskapare inom ord, ton, bild/form och scen/film. www.klys.se

På vår webb och Facebook informerar vi regelbundet om vad vi gör, publicerar remissyttranden, skrivelser och pressmeddelanden...

...samt kommenterar aktuella kultur- och konstnärliga frågor. Välkommen att delta i debatten!